

בס"ד

שאלון בבחינה

בנושא:

מקוואות

מועד:

אב תשפ"ד

סמל שאלון:

109.8.24

שים לב: יש לנוהג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד א' תשפ"ד

בש"ד

בחינה בהלכה מקווארת

ב' באב תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מהברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחלוקת למספר סעיפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להסביר על כל חלקי השאלה היחידו.
5. لتשומת לבכם: דפי הטיווח לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 7 התשובות שմבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 3 תשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

1) טבילה בנחרות

- איתא במשנה (מקוואות ה, ג) : "מעין שהוא משוך כנדל ריבה עליו והמשיכו הרי הוא כמו שהיה".
היה עומד וריבעה עליו והמשיכו שוה למקווה לטהר באשבורן ולמען להטביל בו כל שהוא".
א.obar לפחות ג' פירושים שהובאו בראשונים בביאור כוונת המשנה : "וריבעה עליו והמשיכו"?
ב. הבא את הנפקה מינה למעשה - הנגורת מכוח ביאור המשנה - לעניין טבילה בנחרות בימوت החורף!
ג. כיצד העלה הש"ץ להלכה בניידון זה?

2. טיהור בור שאוב

בור שהוא עם מים שאובים והמשיכו לתוכו אמת מים מי גשמיים –ומי האמה נכנסים לתוכו
וויוצאים לאחר מכן -obar בכל אחד מהאופנים הבאים מהו שיעור התחלפות המים
ביציאתם בצד לטלות שהשאובים הסתלקו :

- א. כשהיה בבור מתחילת מי סאה שאובים?
ב. כשהיה בבור מי סאה מי גשמי פחות שלושה לוגין, ונפלו שלושה לוגין שאובים לתוך הבור?
ג. כשהיה בבור כי סאה שאובים בדיק ונפלו לתוכו שלושה לוגין שאובים?

עמוד 1 מתוך 3

3. המשכבה

- קיימה לנו (תמורה יב, ב) "שאובה שהמשיכוה ברובה כשרה" :
א.obar מהו שיעור משך הילוך המים על גבי קרקע בכדי שיתחשב כהמשכבה (ג' דעתות המובאים בבית יוסף) ?
ב. האם ניתן להמשיכם על גבי כל שחייבו לקרקע או רצפת אבני ?
ג. האם ניתן להמשיכם למקווה ריק ורק לאחר מכן להוסיף רוב מי גשמיים בכדי להשלימים לאربעים סאה ?

4. דין דעת בשאייה

- א. המניח כי ריק שלם ותכלתו עשויה לקבל שלושה לוגין - תחת צינור ניקוז מי גשמיים – לאחר שהת מלא הכלי נפלו המים מן הכלי לתוך מקווה חסר ארבעים סאה. האם נפל המקווה מدين שאובים ? (התיחס בתשובה רק להנicha תחת צינור מי גשמיים).
ב. הונח הכלי הניל – שלא לדעת, תחת צינור המושך מים מן המעיין – ולאחר שהת מלא הכלי נפלו המים למקווה החסר, האם נפל המקווה ?
ג. המניח שק או קופה תחת צינור מי גשמיים בשעת קישור עבים – האם נפל מי המקווה החסר ?

5. הויתו בטומאה

- א. המוליך מי גשמיים לבור הטבילה על ידי דבר המקבל טומאה מדרבנן האם הבור כשר לטבילה ?
ב. האם ניתן להולייך מי מעיין או מקווה לבור הטבילה על ידי דבר שמקבל טומאה מדאוריתא ?
ג. מי מעיין נוטפין טיף טיף לבור טבילה והזחילים (קדום נפלתם לבור) על ידי דבר שמקבל טומאה מדרבנן – האם לאחר נפלת המים לבור – הבור כשר לטבילה בזוחلين או באשבורן ?

6. דין טבילה במים פירות וshawabim

- א. מקווה מי גשמיים ארבעים סאה – נתן לתוכו סאה מים שאובים ונפל סאה עד יותר מרובו האם המקווה כשר לטבילה ?
ב./bar, נתן סאה מי פירות ונפל סאה עד כמה יישאר המקווה כשר ?
ג. אין לבן או שלג בשיעור שלושה לוגין נשפק מתוך כל שאיןנו מנוקב לתוך בור טבילה שהינו פחות מאربعים סאה – ועל ידי היין או השלג הושלם המקווה לאربعים סאה – כתע עלה הספק האם המקווה כשר לטבילה כמוות שהוא או שנפל המקווה ויש להזכיר ?

7. הווייתו בידי אדם

- איתא בתוספתא (מקוות ג, ב) : "רבי יוסי אומר זילפ' בידיו ורגליו ג' לוגין למקווה פסול, הוליכו עם הקרקע כשר. לגיון העובר ממקום למקום בידיהם וברגליים שלשה לוגין למקווה כשר, ולא עוד אלא אפילו עשו מקווה בתחלתה כשר".
הראשונים התקשו שהרי הסתירה בולטת בדברי התוספתא בין הרישא דמשמע שמיים שהובאו למקווה על ידי אדם פסולים, ובסייפה לגבי לגיון משמע שכשרים ? יש להביא ג' תירוצים !

8. דין השקה

- א.obar מהו שיעור גודל הנקב (באמצע הכותל) - הנזכר בהשקת מקווה שאוב או חסר למקווה כשר ?
ב. מקווה שאוב או חסר שהושק למקווה כשר ופסקה ההשקה האם המקווה הפסול יישאר בקשרתו ?
ג. האם ניתן להשיק מקווה מי גשמיים שאוב לمعايير ?

עמוד 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסקת ההלכה.

9. שלושה יושבים היושבים במדרכנו של הר - בכל יישוב ישנו נחל אחד שהינו מי גשמיים, ביישוב התחתיו והעליון מכילים הנחלים כל אחד כי סאה מי גשמיים, ביישוב האמצעי מכיל הנחל מי סאה מי גשמיים - ושטף של גשמיים עבר בתוך הנחלים, מהליאון לתחתון דרך הנחל האמצעי ומחברים.

א . האם כל אחד מבני שלושת היושבים רשאים לטבול כליהם בכל אחד מנהלים הללו ?

ב . הוסף לבאר טעמי ההלכה שנאמרו בזה ?

ג . כיצד הדיון המשחרר בין הנחלים הוא מעין ?

.10

א. באחד המלונות התקבלו כלי זכוכית החביבים בטבילה מדרבן אלא שהיא ספק אם הכלים הללו הוטבלו או לא, אחד ממשגיחי הקשרות טען שהויאל וקיים לאן דספקא דרבנן לקולא הרי שניתן להקל ואין צורך להטבלים שוב, מאידך משגיח אחר טען כיון שהזקתם שחביבים בטבילה הרי שחוובה להטבלים שיש להעמידם על חזקת חיוב. עם מי הדיון ? הבא בזה את דבריו המשנה – ושולחן ערוך !

ב. הבא את דעת הט"ז ומהשנה למלך.

ג. הוסף לבאר כסבירו שהכלים הוטבלו אלא שעליה ספק האם הורדו המדבקות החוצצות קודם הטבילה או שהורדו לאחר הטבילה האם יש לחזור ולהטביל את הכלים ?

11. באר בכל אחד מאופנים דלהלו האם נחשב הדבר לשינוי צבע וריח בכך לפסול המקווה :

א. מים שררה בהם אוכלין נשפכו למקואה ושינוי צבעו והסירו את המקואה.

ב. מחתמת ריבוי הטובלמים התלכלכו המים ונשתנה צבעם והסירו.

ג. השנתנה צבע המים מחמת עשן ונחפכו למראה החלב.

12. במהלך חודשי החורף בעת שהיה חilly צה"ל בעזה - החילילים בקשו לטבול כלים חדשים שננקנו מן הגוי - בהיעדר מקואה טהרה מצאו החילילים מאגר שבودאות המים שבתוכו הם מי גשמיים אלא שבתוך המים יש טיט - הטיט והמים עולים ייחדיו בדיקות לשיעור ארבעים סאה. באך :

א . באיזה אופן ישלים הטיט לשיעור ארבעים סאה ובאיזה אופן לא ישלים הטיט לאربعים סאה ?

ב . באופן שהטיט משלים לאربعים סאה – אימתי ניתן לטבול אפילו בתוך הטיט עצמו ?

ג . תולעים הנוצרים מן המים האם משלים את מי המקואה לאربعים סאה – והאם ימעטו את השקת הנקב במקום שצורך שיעור השקעה כשפורת הנוד ?

עמוד 3 מתוך 3